

SENIOREN BULLETIN

DECEMBER 2013

JAARGANG 34 - NR 4

Colofon

**Federatie van
Philips
Verenigingen van
Gepensioneerden**

Kastanjelaan 400
gebouw SFH ½
5616 LZ Eindhoven
telefoon 040-251 20 02
(maandag-woensdag-donderdag
van 10.00 -13.00 uur)

e-mail: bestuur@federatie.nl
website: www.federatie.nl

Inhoud

Van de Redactie	3
Van de Bestuurstafel	4
Even terug in het vak	6
Koopkrachtontwikkeling 2014....	8
Zorgverzekering in 2014	10
Kwartaalverslag Philips Pensioenfonds	11
Verhuizing	15
Agenda	16

REDACTIECOMMISSIE:

*Jos Ducheine
Max Herz (adviseur)
Wim Hoogenboezem (voorzitter)*

Het Senioren Bulletin is het orgaan van de Federatie van Philips Verenigingen van Gepensioneerden. Het verschijnt eens per kwartaal per ultimo maart, juni, september en december. Overname van artikelen is toegestaan met toestemming van de redactie en met vermelding van de auteur en de naam van dit blad. De redactie stelt toezending van een exemplaar van het blad waarin een artikel is overgenomen zeer op prijs.

Het Senioren Bulletin wordt gratis toegezonden aan de begunstigers en de besturen van de Lidverenigingen van de Federatie. Begunstigers zijn personen die de Federatie steunen met een jaarlijkse bijdrage van tenminste € 25,00.

Leden van bij de Federatie aangesloten gepensioneerdenverenigingen kunnen zich abonneren op het Senioren Bulletin tegen betaling van ten minste € 10,00 per jaar. Aanmelding hiervoor bij het secretariaat van de Federatie, Kastanjelaan 400, gebouw SFH ½, 5616 LZ Eindhoven of per e-mail: bestuur@federatie.nl.

*Vormgeving en druk SB:
Arts Communication & Design,
Eindhoven (www.artsdesign.nl).
Fotografie: Hans Arts*

Van de redactie

FPVG-SECRETARIS, JOS DUCHEINE

*Ongetwijfeld is het u opgeval-
len dat het Senioren Bulletin
vernieuwd is. Het Dagelijks Be-
stuur wilde die vernieuwing.
De opdracht was ongeveer:
Maak het Senioren Bulletin
kleuriger en frisser. Met behulp
van Arts Communication & De-
sign is dat, volgens ons gelukt.
Daarbij is vooral ook aandacht
bested aan de leesbaarheid.
We hopen dat u met nog meer
plezier kennis zult nemen van
de inhoud.
Inmiddels werken we ook hard
aan het vernieuwen van onze
website. Nieuwe teksten zijn
geschreven en worden op de
site geplaatst. Vervolgens gaan
we de "look and feel" van de
website aanpassen. De bedoe-
ling is dat die gaat aansluiten
bij de "look and feel" van het
Senioren Bulletin, dat nu voor
u ligt. Maar er is nog meer
nieuws.
De Federatie is verhuisd. Wij
hebben kantoren betrokken op
Strijp S. Verderop in dit num-
mer vindt u een verhuisbericht.*

In de afgelopen maanden is er niet echt veel gebeurd op pensioen gebied. De activiteiten op het gebied van wet en regelgeving liggen ogenschijnlijk stil, los van af en toe wat onderhandelingen over het probleem van de veranderingen in de pensioenopbouw, tot nu toe echter zonder resultaat.

In Van de bestuurstafel geeft onze voorzitter aan, dat het "informeel overleg" met het College van Be-

heer van Philips Pensioenfonds in goede sfeer verloopt.

Een teken van die goede relatie is, naar onze mening, dat het Pensioenfonds bereid is een werwingsbrief voor de Federatie bij hun blad Generaties te voegen. In die brief worden mensen opgeroepen lid te worden van een van onze Verenigingen van Gepensioneerden of begunstiger van de Federatie. Wij hopen op een grote "toestroom".

In dit nummer vindt u, als gebruikelijk in het decembnummer, een stuk over de situatie van de Zorg en Zorgverzekering voor 2014.

Ook hebben we weer een overzicht gemaakt van de ontwikkeling van de koopkracht voor gepensioneerden in 2014.

Rob Bergmans heeft een interessante bijdrage, waarin hij ingaat op ontwikkelingen in de medische techniek.

ook brengen we weer het verslag van het Philips Pensioenfonds over het derde kwartaal.

Tenslotte willen we nog aandacht vragen voor onze oproep om ons uw emailadres op te geven.

E-mail geeft ons de mogelijkheid sneller en frequenter met u te communiceren en dat willen we ook gaan doen.

U kunt op de adreslabel bij dit blad uw e-mailadres invullen. De kaart kan dan, zonder postzegel, op de post.

Wij wensen u allemaal een heel fijne kerstperiode en een voo spoedig nieuw jaar.

DE REDACTIECOMMISSIE.

Van de Bestuurstafel

FPVG-VOORZITTER NICO BRUIJTEL

Eind derde kwartaal werd in het "Van de Bestuurstafel" artikel uiteengezet hoe de situatie zich rondom de pensioenen (ergerlijk traag) ontwikkelt. Er werd beschreven hoe de besluitvorming van de Nederlandse Overheid en Politiek het snel bereiken van duidelijkheid in de weg staat. In het artikel werd verder verwezen naar de net afgesloten CAO onderhandelingen en naar de pensioenparagraaf die daarvan deel uitmaakt. Tot slot werd melding gemaakt van het op gang komen van een regelmatig "Informeel Overleg" tussen delegaties van het College van Beheer (CvB) van Philips Pensioenfonds (PPF) en van het Federatie Bestuur. Voor diegenen die dit artikel gemist hebben of het willen nalezen, verwijzen we naar de website van de Federatie waar u het septembernummer van het Senioren Bulletin nog steeds kunt raadplegen.

Inmiddels heeft het CvB van PPF de onderneming geïnformeerd dat de pensioenparagraaf uit de nieuwe CAO uitvoerbaar en conform wet- en regelgeving is. Daarmee is de nieuwe CAO een feit. In de nieuw overeengekomen pensioenparagraaf uit de CAO is geregeld dat de pensioenovereenkomst die geldt voor de generatie van aangeslotenen die pensioen opbouwen, het karakter heeft van een Collective Defined

Contribution (CDC) regeling. Dat wil zeggen dat er een (5 jaar vastgelegde) vaste premie wordt betaald, zonder dat het daarbij behorende pensioen is gegarandeerd.

Voor de gepensioneerden heeft de overeengekomen pensioenparagraaf geen directe effecten. We "pikken echter wel een graantje mee" van het feit dat Philips een bijstorting zal doen van € 600 miljoen, waarvan € 500 miljoen rechtstreeks ten goede komt aan de dekkingsgraad. Het effect betreft circa 3 dekkingsgraad punten.

In het voorbij kwartaal heeft het afgesproken regelmatige "Informeel Overleg" tussen Federatie en het CvB van PPF een aantal malen in een goede sfeer plaatsgevonden. Behalve de CAO, is de "toekomstige aanpassingen van de governance van het PPF" aan de orde geweest.

Ten gevolge van recent aangenomen wetgeving omtrent de governance van de Nederlandse pensioenfonds is het PPF verplicht hieromtrent besluiten te nemen en ter goedkeuring voor te leggen aan de Nederlandsche Bank (DNB). Naar mening van de Federatie moet bij deze aanpassing van de governancestructuur het versterken van de professionaliteit van het PPF Bestuur centraal staan naast het verkleinen van het aantal bestuurders. De Federatie heeft in het overleg dan ook te kennen gegeven dat zij het van belang acht dat er

meer evenwichtigheid ontstaat in de invloed van de drie in het CvB vertegenwoordigde partijen (Onderneming, Werknemers en Gepensioneerden). Zeker nu, met het tot stand komen van een CDC pensioenregeling, de afstand tussen onderneming en PPF verder toeneemt.

Tijdens het Informeel Overleg kon nog niet worden gesproken over de invloed van de op stapel staande aanpassing van de Pensioenwet op de reeds ingegane pensioenen. In het "Van de Bestuurstafel" van het Senioren Bulletin van september van dit jaar, is aangegeven dat de voorliggende aanpassing van de Pensioenwet nog niet uitgekristalliseerd is. Bij het schrijven van dit artikel is dit nog steeds niet het geval. Staatsecretaris Klijnsma heeft recent toegezegd dat haar voorstellen in januari 2014 naar de Kamer zullen worden gestuurd, waarbij gerekend wordt op het effectief worden van de wetsaanpassing per januari 2015. Zolang dit wetsvoorstel niet daadwerkelijk voorligt is er nog weinig te bespreken op dit vlak. Wij komen dus te zijner tijd op dit onderwerp terug.

Vanuit de kring van gepensioneerden blijven er van tijd tot tijd vragen komen omtrent, "het voorlopig in stand houden van het Juridische Fonds" en over "wanneer er juridische acties zijn te verwachten".

Op beide vragen geeft het artikel "Van de Bestuurstafel" in het Se-

nioren Bulletin van september een duidelijk antwoord, dat op dit moment naar inzicht van de Federatie nog steeds van kracht is. In essentie is daar gesteld dat ten gevolge van de fluïde situatie rondom de aanpassing van de Pensioenwet het voor het PPF in feite onmogelijk is zich nu specifiek te uiten omtrent óf er gevolgen voor de ingegane pensioenen zullen zijn en zo ja, welke. Het op dit moment nemen van besluiten omtrent het al of niet zetten van juridische stappen is daarom niet mogelijk. Het ligt dus voor de hand het Juridische Fonds voornog in stand te houden.

Tot slot wenst het Federatie Bestuur u en de uwen bij de afsluiting van dit jaar, prettige feestdagen en een voorspoedig nieuw jaar.

Namens het Dagelijks Bestuur.

NICO BRUIJEL, VOORZITTER.

Even terug in het vak

ROB BERGMANS

Meer dan tien jaar geleden schreef ik mijn eerste stukjes voor het Senioren Bulletin. Die gingen aanvankelijk over avanceerde medische onderzoeken: de methoden, de apparatuur en wat het zoal kost. Ik gaf aan hoe dergelijke onderzoeken en behandelwijzen verlopen en wat de patiënt daarbij ervaart. Mijn kennis van deze materie was toen nog actueel. Inmiddels is die wel wat weggeëbd, hoewel het vak nog steeds mijn belangstelling heeft.

De onderwerpen waren toen Computertomografie (CT), Magnetische resonantie (MRI), echografie, hartkatheterisatie, dotteren en stralenterapie. Tegenwoordig zijn dit routine onderzoeken waarvoor inmiddels elk ziekenhuis brochures uitgeeft om de patiënten te informeren over wat hen te wachten staat. Ik heb die serie nooit verder uitgebreid of geactualiseerd omdat de principes niet of nauwelijks veranderd zijn. Wel gaat tegenwoordig alles sneller, preciezer en veiliger. Ik had echter wel een artikel kunnen schrijven over PetCT (Proton emission tomografie/ Computer Tomografie). Dat is inderdaad een wat nieuwere methode die toen nog nauwelijks werd toegepast. Het betreft een combinatie van een Pet-scanner (waarbij radioactieve isotopen worden ingespoten die specifiek in organen worden opgenomen) en een CT-scanner. Radioactiviteit kan men buiten het lichaam meten en in kaart brengen. Maar men wil precies zien hoe dit beeld precies correleert met de plaats in het lichaam. Daartoe wordt de patiënt aansluitend in de CT geschoven. Software maakt er een gecombineerd plaatje van. Overigens,

voordat je in de Pet-scanner gaat krijg je een injectie met radioactieve isotopen. Dan moet je een hele tijd volkomen stil blijven zitten opdat de isotopen zich in de specifieke organen vestigen én wordt voorkomen dat het in de spieren wordt opgeslagen in plaats van in de organen.

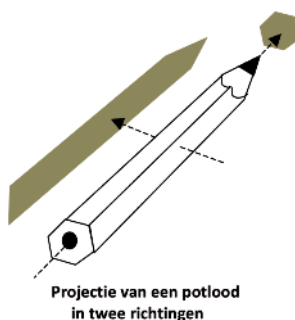
Maar dit verhaal is niet de reden van het schrijven van het onderhavige stukje.

Onlangs is er namelijk een nieuwe methodiek gelanceerd die de Röntgendosis tijdens hartkatheterisatie (o.a. onderzoek van de kransslagaderen, dotteren, ablaties) aanzienlijk beperkt. Het manoeuvreren van katheter(s) naar de gewenste plaats is doorgaans relatief tijdrovend en dit gaat onder bijna voortdurende doorlichting. Dit leidt tot een behoorlijke stralenbelasting. Ook voor het medisch personeel dat, weliswaar beschermd met loodschorten, dagelijks toch een zekere hoeveelheid straling ontvangt. Door nu vooraf een CT opname met contrast te maken en die als statische achtergrond ('road mapping') voor het navigeren van de katheters te gebruiken (vooral bij ablatie), gaat alles sneller (korter doorlichten)

en veiliger. De dosis voor de CT-scan weegt niet op tegen de tijdwinst en dus ook niet op tegen de dosis bij doorlichting.

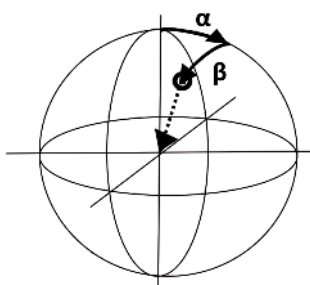
Spectaculair blijkt ook een nieuwe aanpak om de dosis te reduceren bij het afbeelden van de kransslagaders zoals o.a. bij het dotteren.

Daartoe eerst even wat extra uitleg. Als je wilt zien of een bloedvat vernauwd is, dan moet je er haaks op de lengte naar kijken. Als je naar de 'kopse' kijkt zie je alleen maar een rondje. Vergelijk een potlood: op de kopse kant is dit een cirkeltje of een zeshoek (zie figuur 1).

De vaten rond het hart lopen echter in alle richtingen. Om daarvan toch bruikbare beelden te maken wordt er doorgaans een serie opnamen gemaakt in verschillende posities van de Röntgen apparatuur zodat elk stuk van een vat tot zijn recht komt. Daartoe is de Röntgenapparatuur zo gemaakt dat je vanuit elk punt van een denkbeeldige bol rondom het hart naar de vaten kunt kijken.

Om vanuit een bepaald punt van een bol te kijken heb je in principe een apparaat nodig dat rond twee assen, dus twee hoeken, kan draaien (zie figuur 2).

Elk punt op een bol rondom (het hart) van de patiënt wordt bepaald door twee hoeken:
 α : rotatie om de lengte-as van de patiënt
 β : rotatie rond een as loodrecht op lengte-as

Dat draaien geschiedt met behulp van twee afzonderlijke motoren. Tot zover geen nieuws. Door nu de motoren via software te koppelen kan men het bijkpunt op de 'bol' snel wisselen. Daarmee kan de Röntgenstraal dus snel wisselende posities innemen. Als dit op een slimme manier gebeurt, kun je alle vaatvertakkingen achterelkaar in één run in optimale positie afbeelden. De apparatuur danst dan als het ware om de patiënt heen. Op die manier wordt de stralendosis aanzienlijk beperkt (men spreekt van 75% reductie!) evenals het gebruik van (dure) contrastmiddelen. De beweging van de apparatuur kan men zo gewenst van te voren inprogrammeren. Uiteindelijk zijn er nog maar twee contrastmiddelinjecties nodig (voor resp. de rechter en linker kransslagader). En daar kun je als patiënt alleen maar blij mee zijn.

Deze nieuwe methoden zijn voorbeelden van de trend dat innovaties in medische systemen vooral plaats vinden in de software sector. Er worden steeds meer oplossingen gerealiseerd die precies aansluiten op de wensen van de medici. Tegelijkertijd zijn de onderzoeken/behandelingen sneller, veiliger en preciezer en... veelal met lagere kosten.

Vaak werd er voorspeld dat Röntgenapparatuur zijn langste tijd heeft gehad, afgezien van longfoto's en skeletopnamen. CT en MRI zouden alle verdere beeldvorming overnemen. Echter, Röntgenapparatuur bestaat nog steeds. Verder beleeft de echografie hoogtijdagen vooral ook door de combinatie met andere beeldvormende technieken.

Medische Systemen: never a dull moment

ROB BERGMANS

Koopkrachtontwikkeling 2014

Koopkracht

Het lijkt mij goed, voordat we de cijfers induiken, nog even aan te geven wat we bedoelen met het begrip koopkracht.

De koopkracht geeft aan hoeveel iemand kan kopen voor zijn of haar besteedbaar inkomen.

Veel factoren bepalen wat die koopkracht is en dus spelen ook veel factoren een rol in de veranderingen in koopkracht. De belangrijkste zijn factoren zijn:

- Stijgingen en dalingen in inkomens, zoals het uitblijven van indexeringen en kortingen op pensioenen.
- Prijsstijgingen en -dalingen.
- Veranderingen in belastingen en premies.
- Wijzigingen in kosten van zorg en zorgverzekering.
- Stijging van de AOW-leeftijd.
- Huurverhogingen.
- Veranderingen in aftrekmogelijkheden, bv. de hypotheek-

Dit jaar was voor de koopkrachtontwikkeling van de meeste gepensioneerden tamelijk dramatisch.

De koopkrachtdaling liep voor sommige inkomensgroepen op tot 4,4%. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de prijsstijgingen en het uitblijven van indexering of, voor sommigen, zelfs korten op de pensioenen.

Reden genoeg om te proberen de ontwikkeling van de koopkracht voor 2014 weer op een rijtje te zetten.

De bronnen die we gebruikten voor het samenstellen van dit artikel zijn publicaties van de Rijksoverheid, het Centraal Planbureau (CPB) en het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud).

rente aftrek.

- Veranderingen in belastingen en heffingen van lagere overheden.

De situatie voor 2014

In de begroting voor 2014 van het Kabinet op Prinsjesdag, werd aangegeven dat de koopkrachtdaling voor 2014 voor gepensioneerden 0,25% tot 1,75% zou zijn.

Door de Begrotingsafspraken

2014 van het Kabinet met een aantal partijen van de oppositie, verbeterde de koopkrachtsituatie voor veel groepen. Sommigen hebben zelfs een lichte koopkrachtstijging.

Dit geldt echter niet voor gepensioneerden.

Door een combinatie van positieve en negatieve maatregelen, komt het Kabinet tot de conclusie dat de koopkrachtdaling voor 2014 voor gepensioneerden uit op 0,5% tot 1%.

De koopkrachtmutaties in cijfers. Voor de cijfers van de koopkrachtmutaties 2013-2014 gaan we weer uit van het cijfermateriaal van het NIBUD. zij geven ook het meest gedetailleerde overzicht. Voor het aanvullend pensioen gebruiken we de afkorting ap en voor het aanvullend pensioen van de partner app.

Uit de tabellen blijkt dat alle gepensioneerden volgend jaar moeten inleveren, tot wel 2,3% 4,4%. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het stijgen van het prijspeil, de inflatie en het niet indexeren, of zelfs korten van de pensioenen.

JOS DUCHEINE,
REDACTIECOMMISSIE.

1. Koopkracht mutaties voor alleenstaanden van 65 jaar en ouder.

Inkomen:	Koopkrachtmutatie	
	p/jaar	p/maand
AOW + ap: € 0,-	0,0%	€ -1,-
AOW + ap: € 2.500,-	-0,7%	€ -11,-
AOW + ap: € 7.500,-	-1,3%	€ -21,-
AOW + ap: € 10.000,-	-1,5%	€ -27,-
AOW + ap: € 20.000,-	-1,8%	€ -42,-

2. Koopkracht mutaties voor partners van 65 jaar en ouder.

Inkomen:	Koopkrachtmutatie	
	p/jaar	p/maand
AOW + ap: € 0,-	-0,6%	€ -12,-
AOW + ap: € 5.000,-; app: € 0,-	-1,6%	€ -33,-
AOW + ap: € 10.000,-; app: € 0,-	-1,6%	€ -36,-
AOW + ap: € 20.000,-; app: € 0,-	-2,1%	€ -59,-
AOW + ap: € 5.000,-; app: € 2.500,-	-2,0%	€ -43,-
AOW + ap: € 10.000,-; app: € 5.000,-	-1,6%	€ -41,-
AOW + ap: € 20.000,-; app: € 10.000,-	-1,5%	€ -52,-
AOW + ap: € 30.000,-; app: € 10.000,-	-1,8%	€ -69,-
AOW + ap: € 60.000,-; app: € 0,-	-2,3%	€ -101,-

De zorgverzekering in 2014: Collectief 1482

De premie

Inmiddels zijn de nieuwe polissen en informatiebrieven door de diverse verzekeraars verstuurd. Ook de verzekerden van collectief 1482 die brief al ontvangen. De brief van IAK geeft behalve de premies ook een uitvoerige uitleg over de diverse voorwaarden en veranderingen. Desondanks meent de Federatie dat enige kanttekeningen nuttig zijn. Maar voor de volledigheid eerst de belangrijkste premies. Het betreft hier de netto maandpremies, waarin alle kortingen zijn verwerkt.

- Basisverzekering	€ 86,35
- Aanvullende verzekering Comfort plus	€ 38,70
- Aanvullende verzekering Compleet	€ 25,05
- Aanvullende verzekering Compact	€ 15,00

Opmerkingen

De Basis verzekering is bruto zo'n € 12,- euro lager dan vorig jaar. De premie voor 2014 is daarmee ongeveer op het niveau van 2011 komen te liggen.

Comfort plus is gestegen en volgt de inflatie met een stijging van € 1,05.

De vergoeding voor hoorapparaten is met € 100,- verlaagd. Dat lijkt erger dan het is, de vergoeding

werd eerder verlaagd echter er is vrijwel geen negatief effect en dat komt omdat de leveranciers hun duurdere apparaten u steeds voordeliger kunnen aanbieden. Fysiotherapie is onveranderd. De vergoeding is vrijwel onbeperkt maar dat is geen garantie voor de toekomst. Voor 2015 verwachten wij dat extra drempels nodig zijn omdat jammer genoeg sommige klanten oneigenlijk gebruik maken van deze faciliteit.

Voor Compleet is er geen prijsverhoging. Sinds vorig jaar heeft Compleet een menustructuur met verschillende modules die de verzekerden op een hogere of lagere vergoeding kunnen instellen. Bij de bovenvermelde maandpremies is uitgegaan van de inhoud van Compleet zoals die in 2011 was, toen er geen menustructuur bestond.

Het is wel belangrijk om te controleren of de voor u juiste keuzes zijn gemaakt. Sommige modules kunt u uitschakelen en sommige kunt u verhogen of verlagen. Omdat de aanvullende verzekering Compleet ook voor anderen dan collectief 1482 wordt gebruikt zult u posten tegenkomen die voor gepensioneerden niet relevant zijn maar waar u, afhankelijk van uw keuze, toch aan meebetaalt. Dat is niet vreemd, dat is het gevolg van de solidariteit die verzekeringen nu eenmaal kenmerken.

Compact is een aanvullende verzekering die nieuw is voor collectief 1482. Compact is beperkt toegankelijk, nl. alleen voor klanten die

in 2013 geen aanvullende verzekering hadden en alleen maar de basisverzekering hadden gekozen. Die klanten kunnen met Compact dus "opschalen". Echter verzekerden die Compleet of Comfort Plus hebben kunnen binnen collectief 1482 niet "afwaarderen" naar Compact. Wij zien Compact als een proef c.q. tegemoetkoming in verband met de financiële crisis. Het is niet zeker dat deze verzekering voor collectief 1482 in de jaren na 2014 zal blijven bestaan.

N.B.

1. De basisverzekering is een Naturapolis. Echter indien gewenst kan die gebruikt worden als een Restitutiepolis.
2. Heeft u alleen de basisverzekering dan bent u beperkt m.b.t. spoedeisende hulp in het buitenland. De AV's bieden dan een extra faciliteit.
3. Regelmatig overwegen sommige klanten hun AV op te zeggen of te verlagen. Bedenk dan wel dat met toenemende leeftijd de verzekeraar een AV kan weigeren. Tot dusver is IAK daarin zeer coulant geweest, maar er is geen garantie dat dat ook zo blijft.

Tot slot melden we nog dat de overheid heeft besloten het (verplichte) Eigen Risico te verhogen van € 350,- naar € 360,-.

THEO TROMP.

COMMISSIE ZORG EN ZORGVERZEKERING

KWARTAALVERSLAG

DERDE KWARTAAL 2013

1. In het kort

- De dekkingsgraad per 30 september 2013 bedraagt 106%
- Het rendement van 1 juli tot en met 30 september 2013 bedraagt 0,6%
- Het pensioenvermogen per 30 september 2013 bedraagt € 14.736 miljoen
- De dekkingsgraad ligt met 106% boven het minimaal vereiste niveau (104%) maar onder het vereiste niveau (107%). Daarom heeft het Pensioenfonds een herstelplan om ervoor te zorgen dat de financiële positie weer op orde komt.

2. Financiële positie Philips Pensioenfonds

Philips Pensioenfonds heeft gekozen voor een risicobewust beleggingsbeleid. Belangrijke doelstellingen van dit beleid zijn het beheersen van risico's en het creëren van middelen om te kunnen indexeren.

De financiële positie van Philips Pensioenfonds, zoals weergegeven in de tabel op de volgende pagina, wordt onder andere beoordeeld aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad geeft de verhouding aan tussen het vermogen van Philips Pensioenfonds en de pensioenverplichtingen (alle nu en in de toekomst uit te keren pensioenen) die daar tegenover staan. Een dekkingsgraad van 100% betekent dat het Pensioenfonds precies genoeg vermogen heeft om deze verplichtingen na te komen. Is de dekkingsgraad hoger, dan beschikt het Fonds over financiële buffers. Deze dienen om schommelingen in de waarde van de beleggingen en de verplichtingen op te vangen. Is de dekkingsgraad lager, dan is er sprake van een tekort. Er zijn wettelijke richtlijnen voor het minimale niveau van de dekkingsgraad.

De dekkingsgraad steeg in het derde kwartaal van 2013 naar 106%. Deze stijging van de dekkingsgraad werd vooral veroorzaakt doordat het Fonds voor de berekening van de pensioenverplichtingen een wettelijk voorgeschreven rekenrente moet gebruiken die is gebaseerd op een driemaands-gemiddelde. Het pensioenvermogen wordt echter bepaald op basis van dagkoersen (1-dags). In het afgelopen kwartaal steeg de wettelijke rekenrente gebaseerd op een driemaands-gemiddelde sterker dan de 1-dagsrente. De pensioenverplichtingen daalden door deze renteontwikkeling sterker dan het pensioenvermogen. Het positieve beleggingsresultaat heeft eveneens bijgedragen aan de stijging van de dekkingsgraad (zie hoofdstuk 3 'Beleggingsresultaten Philips Pensioenfonds'). De dekkingsgraad van Philips Pensioenfonds lag eind september met 106% boven het minimaal vereiste niveau (104%), maar onder het vereiste niveau (107%). Dat betekent dat er te weinig reserves zijn om eventuele verdere tegenslagen op te vangen (zie ook hoofdstuk 4 'Financiële situatie: herstelplan').

Bedragen in miljoenen euro's

	2013			2012
	Einde 3 ^e kwartaal	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal	Einde 4 ^e kwartaal
Pensioenvermogen	14.736	14.777	15.231	15.207
Pensioenverplichtingen	13.856	14.486	14.412	14.592
Dekkingsgraad	106%	102%	106%	104,2%

3. Beleggingsresultaten Philips Pensioenfonds

Het beleggingsbeleid van Philips Pensioenfonds is gericht op enerzijds het beheersen van risico's en anderzijds het creëren van middelen om te kunnen indexeren. Met het oog hierop zijn de beleggingen van Philips Pensioenfonds onderverdeeld in twee portefeuilles:

- Liability matching portefeuille:**
Financieren van een bepaald percentage van de nominale pensioenverplichtingen¹, verhoogd met een inflatieverwachting op lange termijn van 2%.

In deze portefeuille wordt belegd in obligaties en obligatiegerelateerde beleggingen die zodanig worden gekozen dat de geldstromen van de obligaties en de pensioenuitkeringen met elkaar samenvallen ('matchen'). De omvang van de liability matching portefeuille bedraagt per 30 september 2013 70% van het belegd vermogen van Philips Pensioenfonds.
- Return portefeuille:**
Voldoende rendement behalen om het overige deel van de verplichtingen te kunnen financieren. Maar ook om buffers te creëren om onverwacht hogere inflatie (hoger dan 2%) te financieren, evenals langlevensrisico en kosten.

In deze portefeuille wordt actief gezocht naar een hoger rendement door te beleggen in o.a. aandelen, onroerend goed, obligaties in opkomende markten en hoogrenderende bedrijfsobligaties. De omvang van de return portefeuille bedraagt per 30 september 2013 30% van het belegd vermogen van Philips Pensioenfonds.

Het totaalrendement is een gewogen gemiddelde van het rendement van de liability matching portefeuille en de return portefeuille.

	Philips Pensioenfonds 3 ^e kwartaal 2013 1 juli – 30 september	Benchmark 3 ^e kwartaal 2013 1 juli – 30 september
Liability matching portefeuille	-0,7%	n.v.t.
Return portefeuille	3,6%	3,9%
Totaal	0,6%	n.v.t.

Vergelijking met benchmark

Philips Pensioenfonds beoordeelt de beleggingsresultaten door deze te vergelijken met een objectieve maatstaf (benchmark). De benchmark van de return portefeuille is een verzamelindex die is samengesteld conform de strategische gewichten voor de diverse delen van de return portefeuille. De liability matching portefeuille wordt op onderdelen vergeleken met een relevante benchmark, maar heeft geen benchmark op totaalniveau.

In het derde kwartaal behaalde de liability matching portefeuille een rendement van -0,7%. De liability matching portefeuille belegt hoofdzakelijk in obligaties. Doordat de 1-dagsrente dit kwartaal steeg, daalden de obligaties in waarde. De return portefeuille behaalde in dit kwartaal een rendement van 3,6%. Dit komt voor een belangrijk deel door een stijging van wereldwijde aandelenmarkten en indirect onroerend goed. Het rendement van de return portefeuille was 0,3% lager dan dat van de benchmark voor deze portefeuille. Dit lagere rendement werd voornamelijk veroorzaakt door de beleggingen in obligaties van opkomende markten. Het totale rendement bedroeg dit kwartaal 0,6%.

¹ De waarde van deze nominale pensioenverplichtingen is vastgesteld op basis van de rentecurve voor euro staatsobligaties (GOV-rentecurve). In het financieringsbeleid van het Fonds wordt deze rentecurve gehanteerd.

4. Financiële situatie: herstelplan

Eisen aan de dekkingsgraad

Voor de dekkingsgraad van Philips Pensioenfonds gelden twee wettelijk voorgeschreven grenzen:

- De vereiste dekkingsgraad is voor Philips Pensioenfonds 107% (eind september 2013). Als de dekkingsgraad van het Fonds onder dit niveau ligt, spreekt men van een reservetekort. Het Fonds heeft daarom een langetermijnherstelplan, waarin de maatregelen staan beschreven om binnen vijftien jaar (vanaf september 2011) een dekkingsgraad van 107% te bereiken. De hoogte van de vereiste dekkingsgraad verschilt per pensioenfonds en is onder andere afhankelijk van de leeftijdsopbouw en het beleggingsbeleid.
- De minimaal vereiste dekkingsgraad is voor Philips Pensioenfonds 104%. Als de dekkingsgraad van het Fonds ook onder dit niveau ligt, is sprake van een dekkingstekort. De dekkingsgraad lag per eind september 2011 onder dit niveau. Het Fonds heeft daarom ook een kortetermijnherstelplan op moeten stellen met maatregelen om binnen drie jaar (vanaf september 2011) een dekkingsgraad van 104% te bereiken. De dekkingsgraad van Philips Pensioenfonds lag per 31 maart drie opeenvolgende kwartaaleinden op of boven het minimaal vereiste niveau. Het Fonds had hierdoor geen dekkingstekort meer. Het kortetermijnherstelplan was hiermee per 31 maart komen te vervallen. De dekkingsgraad lag per eind juni 2013 echter weer onder het minimaal vereiste niveau. Daardoor had het Fonds opnieuw een dekkingstekort en het herstelplan werd daardoor opnieuw van kracht. Ondanks dat de dekkingsgraad per eind september 2013 weer boven het minimaal vereist niveau ligt, blijft het herstelplan van kracht. Een kortetermijnherstelplan wordt pas beëindigd als de dekkingsgraad van het Pensioenfonds drie opeenvolgende kwartaaleinden boven het minimaal vereiste niveau ligt.

Herstelplan voor de korte en de lange termijn

In de herstelplannen worden de (korte- en langetermijn-)maatregelen beschreven die het College van Beheer kan nemen om de financiële situatie weer op orde te krijgen. Dit kunnen wijzigingen zijn in het beleggingsbeleid, maatregelen betreffende de premie (indien de onderneming daarmee instemt), het niet-indexeren van de pensioenen en bij voortdurende verslechtering zelfs het verlagen van de pensioenen. Het College van Beheer heeft het indexatiebeleid van het Pensioenfonds eind 2011 uitgebreid met een aanvullende maatregel. Deze maatregel houdt in dat indexatie pas kan plaatsvinden als de dekkingsgraad zich boven het niveau van de vereiste dekkingsgraad (eind september 2013: 107%) bevindt. Indexatie is ook bij een dekkingsgraad boven het vereiste niveau echter zeker geen vanzelfsprekendheid. Of en in welke mate er geïndexeerd wordt, wordt namelijk elk jaar opnieuw bepaald door het College van Beheer.

Herstelpad

Philips Pensioenfonds geeft nu uitvoering aan het herstelplan. Hoe de dekkingsgraad zich gaat ontwikkelen, hangt niet alleen af van de maatregelen van het herstelplan, maar ook van externe factoren. Zo kan bijvoorbeeld de economische ontwikkeling verbeteren of verslechteren en het niveau van de rente en aandelenmarkten veranderen. Het verloop van het herstel wordt uiteraard op de voet gevolgd. Jaarlijks op 31 december is er een officieel toetsmoment. Op basis van de stand per die datum wordt gekeken hoe de dekkingsgraad zich heeft ontwikkeld ten opzichte van het zogenoemde 'herstelpad'. De dekkingsgraad van 31 december 2012 lag boven het herstelpad.

Informatie over het herstelplan

Alle pensioenopbouwers, pensioenontvangers en premievrije polishouders ontvangen in het eerste kwartaal van 2014 informatie over het toetsmoment van 31 december 2013. U leest meer informatie over (de inhoud van) het herstelplan en over de actuele financiële situatie op www.philipspensioenfonds.nl/financielepositie

5. Crisisplan

De Nederlandsche Bank heeft alle pensioenfondsen verplicht een crisisplan op te stellen. In het crisisplan staat beschreven wat het College van Beheer gaat doen als het Pensioenfonds in een crisissituatie terechtkomt of dreigt te komen. Het crisisplan is breder van opzet dan het herstelplan, maar omvat ook de situatie dat de financiële situatie zodanig is, dat het Fonds wettelijk verplicht is een herstelplan op te stellen. De maatregelen uit het crisisplan voor zo'n situatie komen grotendeels overeen met de maatregelen zoals deze beschreven staan in het huidige herstelplan. Een samenvatting van het crisisplan is te vinden op

www.philipspensioenfonds.nl/financielepositie

Financiële positie van het Fonds in gevarenzone

Omdat de dekkingsgraad per 30 september 106% bedraagt, bevindt Philips Pensioenfonds zich in de 'gevaarzone'. Dat betekent onder andere dat verhoging van uw pensioen door indexatie niet aan de orde is. In de samenvatting op de website leest u meer over de maatregelen die het College van Beheer kan nemen in geval het Fonds zich in een crisissituatie bevindt.

6. Ontwikkelingen verzekerdendbestand

Philips Pensioenfonds zag het aantal pensioenopbouwers, pensioenontvangers en premievrije polishouders in het derde kwartaal van 2013 dalen.

	2013			2012
	Einde 3 ^e kwartaal	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal	Einde 4 ^e kwartaal
Pensioenopbouwers	14.131	14.271	14.370	14.668
Pensioenontvangers	59.277	59.463	59.511	59.720
Houders premievrije polis	32.921	32.936	33.110	33.093
Totaal	106.329	106.670	106.991	107.481

Verhuizing

Als u dit Senioren Bulletin ontvangt is de Federatie verhuist. Na 5 jaar hebben we onze stek aan de Hurksestraat verlaten. Vanaf 20 december zijn we gehuisvest op Strijp S. We hebben een kantoor en vergaderruimte in gebouw SFH.

Ons kantoor bevindt zich op verdieping ½.

Net als op de Hurksestraat is PVGE onze buur en delen we een aantal faciliteiten.

De huisregels van SFH maken het nodig dat bezoekers voortaan worden aangemeld.

NIEUW ADRES PER 20 DECEMBER 2013:
*Kastanjelaan 400, gebouw SFH ½
5616 LZ Eindhoven.*

Copy

De redactiecommissie ontvangt graag artikelen en/of ingezonden brieven van lezers van het Senioren Bulletin (SB) die relevant zijn voor gepensioneerden en Philips gepensioneerden in het bijzonder. Plaatsing, al dan niet verkort, in een volgend SB wordt beoordeeld door de redactie en moet niet in strijd zijn met de doelstelling van de Federatie.

Bijdragen voor het maart-nummer zijn welkom tot 7 maart 2014.

Agenda

FPVG-vergaderingen:

18/19 december: Verhuizing Federatie

*20 december t/m 3 januari:
Kantoor FPVG gesloten*

<i>6 januari</i>	<i>DB-vergadering</i>
<i>9 januari</i>	<i>Bestuursvergadering</i>
<i>20 januari</i>	<i>DB-vergadering</i>
<i>29 januari</i>	<i>Algemene Ledenvergadering KNVG</i>
<i>30 januari</i>	<i>Vergadering College van Beheer</i>
<i>3 februari</i>	<i>DB-vergadering</i>
<i>17 februari</i>	<i>DB-vergadering</i>
<i>3 maart</i>	<i>DB-vergadering</i>
<i>13 maart</i>	<i>Bestuursvergadering</i>
<i>17 maart</i>	<i>DB-vergadering</i>
<i>27 maart</i>	<i>Vergadering College van Beheer</i>
<i>31 maart</i>	<i>DB-vergadering</i>